

SLOVENEČ.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserate) vprejema upravništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“, Vodnikove ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeļe in praznike, ob pol 6 uri popoldne.

Štev. 125.

V Ljubljani, v ponedeljek 4. junija 1894.

Letnik XXII.

Državni zbor.

Dunaj, 2. junija.

Ulični napisi v Pragi.

V včerajšnji seji odgovarjal je minister Bacquehem na neko interpelacijo zastran uličnih napisov v Pragi. V svojem odgovoru je rekel minister, da je dne 20. aprila t. l. praški mestni svet izdal neki razglas, s katerim bi se bile premenile določbe razglasa z dne 23. marca 1869. leta o imenih ulic in številkah hiš v Pragi. Namestnik je pa zaustavil izvršitev tega razglasa, ker se ni zanj dobilo dovoljenje namestništva. Po § 7. zakona o ljudskem številjenju z dne 21. marca 1869 je za take premembe potrebno dovoljenje namestništva. Mestni svet mora prositi za premembo pri namestništvu in navesti „posebne vzroke“, katere predpisuje zakon. Ker je stvar v tesni zvezi z raznimi vprašanji javnega in zasebnega prava in se tiče kompetence državnih in civilnih oblastev, jo je treba dobro premisliti, za kar bode pa potrebno precej časa. V tem se je pa za varstvo nasprotujočih se prav in interesov poskrbelo z ukazom policijskega ravnateljstva v Pragi z dne 22. maja t. l.

Ta odgovor kaže, da preteče še precej vode, predno se vredi vprašanje o uličnih napisih v Pragi. Dotična razsodba upravnega sodišča stvari ni rešila, ker se je dotikala le vprašanja, če samočeški napisi nasprotujejo ustavno zagotovljeni enakopravnosti ali ne, in ni rešila cele vrste drugih pravnih vprašanj. Minister je odgovoril tudi na neko interpelacijo zaradi razpusta nekega sokolskega društva, sklicujoč se, kakor je že v navadi v tacihi slučajih, da je društvo prestopilo svoj delokrog, določen v pravilih.

Zavarovanje za življenje.

Na interpelacijo dr. Grossa je minister odgovarjal, da se pretresujejo predpisi o zavarovalnotehničnih načelih pri zavarovanju za življenje. Tudi pri zavarovalnicah se poizveduje. Minister upa, da bodo se kmalu dosegli ugodni vspehi o razdelitvi dobička mej zavarovance.

Druge interpelacije.

Minister grof Wurmband je odgovoril na več interpelacij, ki se tičejo njegovega resorta. Pericu je odgovoril, da Lloyd jemlje častnike c. kr. mornarice v službo, ker imajo po pogodbi z Lloydom prednost, grofu Francu Coroniniju odgovarja minister, da je upati, da kmalu toliko napredujejo poizvedbe o grajenju krajevne železnice iz Gorice v Ajdovščino, da se lahko odloči vprašanje o finančni podpori te brezdvomno potrebne železnice.

Volilna reforma.

Poslanca dr. Gessmann in dr. Lueger sta predlagala, da se vlada pozivlja, da se v prvi seji jeseni državnemu zboru predloži nov državnozborni volilni red. Dr. Gessmann je utemeljujoč svoj predlog trdil, da se mu zdi, da vladi manjka dobre volje. Ministerski predsednik se je odločno izrekel proti predlogu. Predlog sta zagovarjala še dr. Brzard in dr. Lueger. Poslednji je zlasti naglašal, da koalicija ne zastopa večine prebivalstva. Ministerstvo, ki se opira na koalicijo, ni ministerstvo avstrijskih narodov, temveč le ministerstvo privilegovanih razredov. Predlog se je na to odklonil.

Obrotni odsek.

Poslanec Richter je vprašal načelnika obrtnega odseka, če bode mogel takoj v začetku bodočega

zasedanja predelati vspehe obrtne enote. Načelnik odseka je odgovoril, da se odsek snide nekaj tednov pred zborovanjem državnega zbora in se bode o tej stvari posvetoval na podlagi vladne predloge.

Rešeni načrti zakonov.

Potem se je prešlo k dnevnemu redu in skoro brez vsake debate rešili se razni načrti zakonov. Vsprejel se je zakon o nekaterih premenah zaradi obdačenja piva, zakon o oproščenju davka za nove zidane in prezidane hiše v Olomucu, potem zakon o nekaterih zidavah na dunajski tehniki. Pri tej priliki je mladočeški poslanec Blažek opozoril, da bi bilo potrebno tudi poskrbeti za boljše prostore češkemu vseučilišču in češki tehnični šoli v Pragi. Poslanec dr. Hallwich se je pritoževal, da se za tehnične šole manj troši v Avstriji nego v Nemčiji, kar je v škodo avstrijski industriji. Nadalje sta se vsprejela načrta zakonov o zgradbi poslopja za višjo kmetijsko šolo na Dunaju, zakon o prodaji nekaterih delov zakladne domene Millstatt in dovolile nekatere podpore za po trtni uši in peronosperi poškodovane vinograde.

Volitev v delegacije.

Nato so se vršile volitve v delegacijo in so bili voljeni:

Za Kranjsko: delegat Klun; namestnik Pfeifer; za Goriško: grof Alfred Coronini delegat in Jordan namestnik; za Trst pl. Burgstaller delegat in vitez Stalitz namestnik; za Istro ste pa z žrebom izvoljena dr. Bartoli delegat in dr. Rizzi namestnik; za Koroško: Elbl delegat in Ghon namestnik; za Štajarsko: grof Stürgkh in Ludwig delegata in dr. vit. Kraus namestnik; za Dalmacijo: dr. Klaić delegat in dr. Bulat namestnik; za Češko:

LISTEK.

„Poviest srednjega veka“.

Spisal Fr. Valla, izdala „Matica Hrvatska“.

V 120. številki od 29. v. travna je „Slovenec“ priobčil prav neugodno oceno o zgodovini, katero izdaje „Matica Hrv.“, in sicer v II. zvezku, ki je letos izišel. — Pravi se ondi, da je članek posnet po „Katoliški Dalmaciji“; bode kakor koli, resnici za ljubo, moramo reči, da se je dotičnemu pisatelju krivica zgodila. Stavki, ki se nahajajo v „Slovenčevem članku“, se žalibog res nahajajo v matičinih zgodovinskih knjigah, ali ne v letošnjem II. zvezku srednjega veka, ampak v II. delu „Poviesti rimskih careva“, katero je spisal prof. Ivan Rabar in jo je „Matica“ izdala že l. 1889. Zgodilo se je to takrat po neprevidnosti in hrvaški katoliški časniki so takoj povzdignili svoj glas, v prvi vrsti zagrebški „Katoliški List“. — Matica je potem tudi delo izročila drugim rokam: zgodovino srednjega veka obdeluje profesor Valla, kateremu se ne more kaj takega očitati.

Prebrali smo oba zvezka njegove „Poviesti srednjega veka“, a onih stavkov nismo našli v njih. Zlasti na dotičnih straneh, ki se navajajo v „Slovenčevem“ podlistku, niti govora ni o verskem predmetu.

Le jeden jedini citat se nahaja res v II. delu, namreč o prostozidarjih: „Ovi su napokon god. 1717 (u Englezkoj) dali njima drugi pravac i cilj, a to su današnji slobodni zidari (Freimaurer), kojima je je lozinka: jednakost, bratimstvo in sloboda sviju ljudi“.

Ta citat se sam za sebe res zdi hud, pa če ga pogledamo v kontekstu, izgubi svojo ostrino. — Na str. 186—187. govori namreč pisatelj o srednjeveških zidarskih zadrugah, ki so bile velikega pomena za cerkveno stavbarstvo. Te zadruge so imele svoje posebne uredbe, znamenja in privilegije.

Celo papeži in cesarji so jim podelili različnih pravic, zato so se imenovali „slobodni zidarji“, kakor so se imenovala „slobodna mesta“, kakor so imela svoje slobodščine. — Imele so strogo disciplino in posebne običaje: v njihovih delavnicah (Bauhüte) se je moralo molčati, če so kaj potrebovali, so si z različnimi znamenji namigavali. Žaganje z roko po roki je značilo hitrost, če je kdo potreboval kevinu, udaril je z dlanjo ob dlan i. t. d. Imeli so celo poseben način pozdravljanja in druga simbolična znamenja, po katerih so se spoznavali. Kdor je hotel postati pomočnik in ud zadruge, moral se je s prisego zavezati, da bo pokoren in da bo čuval njene skrivnosti.

Večkrat so imele posamezne zadruge tudi svoja gesla. S početka so bile te zadruge odvisne od samostanov in popolnoma verskega značaja, s časoma pa so se izvile izpod njihove oblasti in polagoma so

tudi izgubile svojo znamenitost v stavbarstvu. V zadruge so prihajali ljudje, „koi su bili doduše (sicer) učeni, ali se nису razumjeli u gradjenje“. Vsled tega so tudi opuščale svoj prvotni namen, dokler jim niso naposled „god. 1717. (u engleskoj) dali drugi pravac i cilj, a to su današnji slobodni zidarji, kojima je lozinka: jednakost, bratimstvo in sloboda sviju ljudi“.

Kako si framazoni svoje geslo razlagajo in kako je uresničujejo, tega se pisatelj niti z jedno besedo ne dotika in tudi v njegovo delo ne spada. On navaja le suhi faktum: da so se iz starih zidarskih zadrug razvile lože, ki imajo njihove obrede, pa drugi namen in drugo geslo. Celi svet ve, da imajo prostozidarji res zgoraj omenjeno geslo.

Ni tedaj opravičeno zaradi tega stavka pisatelja razglasiti za apostola slobodne zidarje in „Matico“ dolžiti, da si hoče s tem pridobiti zagrebško ložo. — Treba se ozirati tudi na smer in duha cele knjige in po tem presojati posamezne stavke.

Od ostalih stavkov, ki se podtikajo pisatelju, nismo ne jednega našli v njegovem delu, pač pa se take in jednake stvari nahajajo v Rabarjevi rimski zgodovini.

Lahko bi navedli znatno število citatov, ki kažejo, kako spoštljivo piše pisatelj o sv. cerkvi. Navedimo le nekatere, ki so ravno nasprotni temu, kar se mu očita.

Str. 172 II. „Cerkva je učila, da je brak (zakon) svetinja, pače i brak medju robovima“ — tedaj

6 M. M. 2

dr. Bärnreither, dr. grof Belcredi, dr. Brzorad, dr. Fournier, Kaftan, dr. Pacak, dr. Russ, dr. Sule, dr. Slama, in Tausche delegati, grof Sylva Tarouka in Peschka namestnika; za Moravsko: baron Chlumecky, vitez Tersch, dr. Promber, dr. vitez Meznik, delegatje ter Habicher in dr. Fanderlik namestnika; za Slezijo: dr. Haase delegat in dr. Menger namestnik; za Galicijo: vitez Zaleski, Popovski, vitez Chrzanowski, grof Hompesch, pl. Henzel, Szczepanowski, Barwinski delegatje ter Evgen vitez Abrahamowicz namestnika; za Tirolsko: Treuenfels, dr. Bazzanelli delegat in dr. Rapp namestnik; za Predarlško: Thurnher delegat in Kohler namestnik; za Solnograško: Scheder delegat in Rottmayer namestnik; za Dolenjo Avstrijo: dr. Suess, Eltz, Rigler delegati in Marchet namestnik; za Gorenjo Avstrijo: Plass, Rammer, delegata in namestnik Zehetmayer; za Bukovino: Lupul delegat in namestnik Popper.

Peticije.

Potem se je rešilo več peticij. Jožef Waniczek, vojaški upokojenec v Lvovu prosi, da bi se premenil sklep častnega sveta pri 30. pešdiviziji proti prošnjiku. Dolžili so ga, da se je dal podkupiti pri izpitih jednoletnih prostovoljcev. Deželno sodišče ga je oprostito, ali častni svet ga je pa obsodil. Poročevalec dr. Götz priporoča, da naj se preide na dnevni red. Dr. Kronavetter je dokazoval, da so ti častni sveti nepostavni. Z njimi se uničujejo cele eksistence. Pribeveduje, da je neki zdravnik, ki se je, dobivajoč po 800 gld. štipendije, zavezal, da bode več let služil kot zdravnik pri vojakih, moral služiti kot prostak, ker se ni hotel dvobojevati. On misli, da bi se naj zbor izrekel, da naj se častni sveti odpravijo. Zbornica je pa o peticiji prešla na dnevni red.

Ravno tako se je prešlo na dnevni red o peticiji več bivših rudarskih delavcev s Češkega, ki so prikrajšani v pokojninah. Prošnjo sta zagovarjala grof Kounic in dr. Dyk, ki sta osvetila delovanje neke delniške družbe. Ko sta grof Zedtwitz in grof Falkenhayn zagovarjala prvi družbo, drugi vlado, da je delavcem jako naklonjena, se je o stvari prešlo na dnevni red.

Učni jezik.

Poslanec dr. Gregorec in tovariši so koncem seje interpelovali učnega ministva o učenem jeziku na nekaterih ljudskih šolah v Guštanju, Kotlah in Cerovičah.

Nato je še predsednik baron Chlumecky naznanil v primernem govoru, da se zborovanje do jeseni pretrga in bode pisмено naznanil, kdaj bode prihodnja seja.

Vodstvo matrik.

Goror poslanca Gregorčiča v državnem zboru dne 25. aprila 1894.

Druga točka, o kateri mi je spregovoriti, je vodstvo matrik in pisava slovenskih rodbinskih, krajnih in hišnih imen.

cerkev ni „učinila, ženitba svetotajstvom“ ampak je le učila, da je svetinja, to je kaj drugega. — Škofe so imenovali s prva apostoli sami: „U početku su imenovali i posvećivali biskupe sami apostoli, polazući na njih ruke i davajući im na taj način svu vlast, koju su i sami imali“ 16 str. II. zv. Pač pa je metropolitansko čast vpeljala cerkev sama (ibid.)

Na čelu škofom je bil „nasljednik sv. Petra, biskup rimski“ str. 17. — O postanku spovedi ni govora, kakor niti o tem, da bi presv. Rešnje telo bilo samo spomin judovske pashe.

Pisatelj tudi večkrat pohvalno omenja, koliko zaslug si je cerkev pridobila za kulturo in zlasti v I. delu lepo opisuje, kako blagodejno je vplivala na barbarske narode (n. pr. v uvodu str. XII., na str. 13. i dr.) — Nikakor ne tajimo, da ima tudi ta zgodovina svoje nedostatke in nekatere kočljive stavke, in smo to tudi že omenili na drugem mestu (gl. „Dom in Svet“ šte. 10. str. 319). Nikakor pa ne zasluži tako hude graje, kakor jo daje „Katolička Dalmacija“ in po njej „Slovenec“ članek. Nerazumljivo je, kako so se mogli podtakniti Rabarjevi grehi prof. Valli.

Sklepamo to pojasnilo z željo, da bi „Matica Hrvatska“ vedno varovala čisto svojo deviško obleko, g. pisatelju želimo, da bi srečno dovršil zgodovino srednjega veka, in v tem upanju pa „Matica“ Slovincem priporočamo.

F.

Rad priznavam, da se je v tem oziru treba držati neke stalnosti in nepremennosti, ker bi samovoljna pisava rodbinskih imen za dotičnike utegnili imeti slabe pravne posledice. Pa tudi ta stalnost imeti mora svoje pogoje in meje. Pisava kacega imena se le tedaj ne sme preminjati, ako je prava, drugače jo je pa treba popraviti, oziroma premeniti. Tukaj pa ne govorim o premembni imena, temveč le o pisavi, pri čemur se ime ne spremeni.

To načelo je bilo v južnih deželah zlasti ko se je proglasila narodna enakopravnost z državnim osnovnim zakonom z dne 21. decembra 1867, in se od nobene strani ni ugovarjalo. Vsled tega so se slovanska rodbinska in krajevna imena pisala v njih pravi slovanski pisavi, ne pa v nemški ali italijanski, kar se pogosto napačno zgodi. Tega načela držali so se voditelji matrik, sodnja in šolska oblastva, rodbine in zasebniki. Pribeveduje se mi, da so se v nemški srednji šoli z nemškim ravnateljstvom imena slovenskih učencev, ki so se poprej pisala po nemški pisavi, pozneje v slovenske prepisala. Noben drugi se ni izpodtikal nad tem razven tistih ljudij s slovanskimi imeni in slovanskega rodu, kateri hočejo veljati za Nemce ali Italijane. Ti so rabili nemško ali italijansko pisavo za svoja imena.

Ko so se pozneje v tem oziru začeli pritoževati v Istri, je ministerstvo notranjih stvari dne 10. maja 1883. leta, št. 1524, za to deželo izdalo naredbo, s katero se je voditeljem matrik dal navod, kako jim je ravnati v tacihi slučajih in pod kakšnimi pogoji se sme ime popraviti. Tako je bilo na Primorskem.

Drugače pa mislijo o stvari na Koroškem. Deželna vlada koroška misli, da bi premena pisave rodbinskih imen v bodoče utegnili imeti kaj nevarne premoženjskopravne posledice in se torej opravičevati ne more.

Kar se tiče vodstva matrik, spada v politično upravo, katere uradni jezik je na Koroškem nemški in vršiti se ima le v nemščini.

Trditev, da je uradni jezik političnih oblastev v deželi, v katere jednom delu bivajo Slovenci, izključno nemški, da se torej matrike morajo voditi le v nemščini, je jako zanimiva. Zal, da o tem govoriti ne morem, ker spada v ministerstvo notranjih stvari. Kar se tiče pisave rodbinskih, krajnih in hišnih imen, tega ne morem zamolčati.

Zupana Prosekara je okrajno glavarstvo v Celovcu poklicalo na odgovornost, ker je nemško pisavo svojega imena Prossegger, Presseger, Prosseggar spremenil v pravilno slovensko Prosekar. Da se izogne daljšim sitnostim, prisiljen je bil prositi za premeno imena, če tudi je šlo le za premeno pisave. Se mu je li dovolilo, ne vem. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 4. junija.

Kriza na Ogerskem. Liberalni listi na vsa usta zatrjujejo, da bodoči ministerski predsednik Khuen Hedervary se misli držati iste cerkvene politike, kakor se jo je Wekerle. Ob jednom je pa vendar v liberalnih krogih silen krik. Če so liberalci tako zagotovljeni, da bode ministerstvo Khuenovo hodilo po poti prejšnjega ministerstva, potem je pač težko umljivo, čemu je ves krik. Da liberalci niso popolnoma zagotovljeni, da bode novi ministerski predsednik hodil po potih prejšnjega kaže vže veliko nezaupljivost proti njemu v liberalnih krogih. Glavni liberalni vodje branijo se vstopiti v novo ministerstvo. Štefanu Tiszi in Banfyju je ban vže ponujal ministerske portfelje, pa sta oba ponudbo odklonila. Prevelicih nad seveda na Khuena Hedervarya vže zaradi tega ni staviti, ker je v svaštvu s Tiszovo rodbino.

Bolgarija. Ljudstvo se je nekoliko pomirilo, pa le vsled vojaške sile. Po vsej Bolgariji se je proglasilo tako rekoč obsodno stanje. Stambolovu so poprej Stojilov, Radoslavov in tovariši očitali, da se vlada s silo, ali sami so vže začeli s silo vladati in najbrž drugače tudi nikdar vladati ne bodo mogli. Da se brez sile v Bolgariji vladati ne bode moglo, zato bode vže skrbela Rusija. Kakor hitro se bode dovolilo več svobode, pa bodo ruski agenti prišli in jeli ruvati. Sicer pa novi ministri niso možje, ki bi bili posebni prijatelji svobode. Posebno Stojilov je še znan od tistega časa, ko se je bila ustavila ustava v Bolgariji. Načevič tudi ni posebno svobodoljubljen. Le Radoslavov in Tončev sta bolj liberalna, pa le v besedah, sicer pa ni bilo več

svobode v Bolgariji, ko je vlada Radoslavov, kakor jo je bila pozneje pod Stambolovom.

Dogodki v Bolgariji so že bili silno resni. Častniki so se že mešali v ulične demonstracije. V vsaki državi je pa nevarno, če se vojaki začno mešati v politiko. V Bolgariji so baš častniki provzročili vse prevrate in večje nered. Še le Stambolov je s svojo odločno roko bil nekoliko v tej zadevi napravil red. Po ulicah v Sredu so bili krvavi poboji. Podpredsednika sobranju, Mileva, bi bili kmalu ubili. Pa ne le v Sredu, temveč tudi drugod se začena gibati. Povod odstopu Stambolova je to, da se ni mogel več sporazumeti s knezom. Govori se, da so ženske pri dvoru delovale proti njemu, ker on ni vaju finega vedenja. Omeniti pa moramo, da so diplomatje podpirali Stambolova.

Rusija in Bolgarija. Nekateri listi so izražali misel, da je knez Ferdinand žrtvoval Stambolova, da ga prizna Rusija. Če je to res, se knez jako moti. Ruski listi, posebno vladni naglašajo, da prevrat v Bolgariji nič ne premeni odnosajev mej Rusijo in Bolgarijo. Rusija Koburžana nikdar ne bode priznala. Nam se to zdi verjetno. Rusija hoče na prestol spraviti koga, ki bi bil popolnoma od nje odvisen, da bi se Bolgarija ne vladala več iz Sredca, temveč iz Peterburga. Rusija noče drugačne sprave, da knez odstopi in pojde v Bolgarijo ruski komisar, ki prevzame vlado do izvolitve novega kneza. Komisar bi vže skrbel, da bi bil kdo voljen, kateri ne bode imel nobene samostojne volje.

Pokupovanje zemlje po Rusih na Poljskem. Ruska vlada hoče pomagati ruskim veleposelnikom, da si nakupijo posestev na Poljskem na enak način, kakor pruska vlada pospešuje naseljevanje Nemcev na Poznanjskem. Poljski listi pišejo, da bode to jako hud udarec na poljsko narodnost, ker se bodo na nakupljenih posestvih naseljevali le Rusi. Tako polagoma Poljska preide v ruske roke. Poljski plemenitaši so tako že zelo zadolženi in je marsikdo vesel, če za svoje posestvo dobi kupca. Poljakom in Nemcem se je pa prepovedalo nakupovati zemlje na Poljskem, da posestva bolj gotovo pridejo Rusom v roke. Rusija dela na popolno uničenje poljskega naroda in katoličanstva v svojih zapadnih pokrajinah.

Francoski radikalci niso zadovoljni z novo vlado in jej mislijo napovedati najhujši boj. Stavili so že v zbornici interpelacijo, kako je sedanja vlada nastala in kake politike se hoče držati. Danes se bode o tej interpelaciji v zbornici razpravljalo in borba bode gotovo jako huda. Nova francoska vlada je pa tudi zares čudna. Prejšnja vlada je pala zaradi vprašanja o delavskih sindikatih. V novem ministerstvu so pa jedino možje, ki se popolnoma v tem vprašanju vjemajo s prejšnjo vlado. Pri strogi doslednosti bi zbornica sedanji vladi morala izreči nezaupnico. Seveda bodo pristaši nove vlade lahko radikalce zavračali s tem, zakaj pa niste prevzeli sestave nove vlade, ko jo je vam ponujal predsednik republike. Sicer pa sedanja vlada ostane tako le do jeseni.

Razgled po slovanskem svetu.

Mladočeške razmere.

Iz Prage, 27. maja.

Zastran obešanja čeških uličnih napisov je prejel župan g. V. Gregor od policijskega ravnateljstva dopis, v katerem se naznanja, da se napisi ne smejo pribijati na hiše, na katerih dosedaj niso bili, ako v to popred lastnik ne dovoli. Zgodilo se je, da so nabili napis na poslopje kadetne šole, ki je bil pa na povelje majorjevo zopet odstranjen. Poslanec dr. Kaizl se bode svojim volilcem gotovo zelo prikupil, ko je zahteval, naj se zviša tarifa na državnih železnicah, ker se kaže vedni deficit. Hvale vredno je, da skrbi g. poslanec za odpravljanje primanjkljaja (pa ga ni na vseh državnih železnicah), toda vprašanje je, se-li bode po Kaizlovem načinu v resnici tudi odpravil. On se bode na Dunaj vse jedno lahko vozil kot poslanec, če bi tudi veljala vožnja 100 gld., ker jih ne plača on, ampak država, davkoplačevalec. Sploh moramo reči, da imamo prav izvrstne zastopnike na Dunaju. Kjer koli se prikaže kaj nevarnega za narod, so že na nogah in delajo na vse kriplje! So zares složni kot jeden mož! Majhno pojasnilo: Dne 24. t. m. so objavili „Nár. Listy“ sledeči poziv: „Od kompetentne strani so nas naprosili, pozvati vse člane kluba neodvisnih čeških poslancev, da za gotovo pridejo v petek v plenarni shod državnega zbora, v jako važni strari“. Tako je treba sklicevati

odločne in delavne poslance mladočeške! In ko je prišel odločilen dan, namreč 25. majnik, ko se je debatiralo o Tučkovem predlogu, in potem o njem glasovalo, je bil Tučkov predlog zavržen s 157 glasovi zoper 62. Takrat so pa manjkali sledeči kolovodje: Gregor, Engel, Tilser, Herold, Kaftan in še mnogi drugi. Tedaj vabiti, klicati, rotiti jih bode treba, naj vendar enkrat začno delati, in gospodje radikaleci bodo lepo doma sedeli. Bravo!

Dnevne novice.

V Ljubljani, 4. junija.

(Shod katoliško-političnega društva v Trnovem) na Notranjskem izvršil se je včeraj izredno sijajno. Bil je eden največastnejših, najbolj obiskanih in najpomembnejših shodov, kar jih je osnovalo kat. polit. društvo. Ljudstva zbralo se je okoli 5000 ali 6000, izmed teh okoli 300 iz sosedne Primorske, mej njimi tudi tudi isterski deželni poslanec gospod Jenko. Vlado zastopal je gosp. okrajni glavar marki Gozani. Predsedoval je g. dr. Fran Papež. Mej burnim odobravanjem nepopisno navdušenega ljudstva govorili so gg. primarij Vinko Gregorič, kaplan Rudolf in odvetnik dr. Ivan Susteršič. — Poskus narodno napredne stranke pod vodstvom župana Urbančiča, kaliti mir vzlasti z najeto bando muzikantov, se je pomilovalno ponesrečil in trnovski župan se je sam z včerajšnjim dnevom osmešil pred zavedno Notranjsko. — Podrobno poročilo o tem pripomenljivem shodu priobčimo v prihodnjem listu. — Živela zavedna Notranjska!

(Vojaški ogled.) Kornij poveljnik fzm. baron Rainländer pripeljal se je danes v Ljubljano, da si ogleda vojaštvo v torek in v sredo.

(Odprava pošiljatev na ljubljanski pošti.) Da se doseže hitrejša odprava pisemske in tovarne pošte, ki se nabira pri obeh c. kr. mestnih poštah ekspedicijah, vpeljala se je s 1. junijem tretja voznja, ki pobira pošto pri filijali II. (na Starem Trgu) 4-20 in pri filijali I. (na stolnem trgu) ob 4-35 in jo ob 4-45 k tukajšnjemu c. kr. poštnemu uradu na kolo-dvoru pripelje, od koder se potem takoj odpošilja v smeri proti Trstu z brzovlakom D. T. ob 5-19 in na Dolenjsko z vlakom L. R. 2255 ob 6-30.

(Dnevni red) seji občinskega sveta ljubljanskega v torek, 5. dan junija 1894. ob 6. uri zvečer v mestni dvorani. 1. Oznaniha predsedstva. 2. Pravnega in finančnega odseka poročilo glede uličnih napisov. 3. Finančnega odseka poročilo o ljubljanskega gledališkega društva prošnji za podporo. 4. Stavbinskega odseka poročilo o razdelitvenem načrtu južno-zapadnega kosa nekdanj Zelnikovega sveta ob Tržaški cesti. 5. Poročilo odseka za olupšavo mesta a) o prostoru za Valvasorjev spomenik in prispevku k troškom tega spomenika; b) o predlogu glede premeščanja botaničnega vrta.

(Koncert „Glasbene Matice“.) Prihodnji četrtek dne 7. junija priredi „Glasbena Matica“ svoj tretji letošnji veliki koncert, pri katerem iz prijaznosti sodelujejo g. dr. med. Bela Stuhec, baritonist, g. Karol Jeraj, violonist in učitelj „Glasbene Matice“, pevski zbor „Glasbene Matice“ in oddelek moškega šolskega zbora „Glasbene Matice“ z nastopnim vspešnim: 1. Karol Bendl: „Tatranska vijolica“. Moški zbor in tenor-solo s spremljevanjem na klavir, zložen l. 1882. Solo poje g. Anton Razinger, na klavir spremlja g. K. Jeraj. 2. Anton Dvorak: Arija kneževa „Kdo naj pove z besedami“ iz opere „Šelma sedlák“. Poje g. Bela Stuhec, na klavir spremlja g. K. Jeraj. 3. Anton Foerster: „Njega ni!“ Čveterospjev, op. 35. Poje moški zbor. 4. M. Hubad: Dve slovenski narodni pesmi: a) „Ljubca povej, povej! Šesterglasen mešan zbor. b) „Škrjanček poje, žvrgoli.“ Peteroglasen mešan zbor. 5. a) A. Wilhelmj: Parafraza o Walterjevem tekmošpevu iz R. Wagnerjeve opere „Die Meistersinger. b) A. Bazzini: „Rondo de Lutins, scherzo fantastique“. Igra na vijolino g. Karol Jeraj. 6. Anton Dvorak: „Kmetovalčeva himna“. Mešan zbor s čveteroročnim spremljevanjem na klavir, op. 28. Spremljata gospici Olga Sittigova in Filipina Petrinova. 7. Richard Wagner: Arija Wolframova „Če zrem okrog“ iz opere „Tannhäuser“. Poje g. Bela Stuhec, na klavir spremlja g. K. Jeraj. 8. Anton Dvorak: „Padle so pesmi v dušo mi“. Prvi mešan zbor iz zbirke „V prirodi“. Op. 63. 9. Karol Bendl: „Smrt Prokopa Velikega“. Velika scena za moški zbor in bariton s spremljevanjem na klavir, zložena l. 1871. Bariton-solo poje g. Bela Stuhec, na klavir

spremlja g. K. Jeraj. Začetek točno ob 8. uri zvečer. Cene prostorom: Cerole po 2 gld., sedeži I. vrste po 1 gld. 50 kr. II. vrste po 1 gld. vstopnice po 50 kr., dijaške in garnizijske vstopnice po 30 kr. — Sedeži in vstopnice se dobivajo do koncertnega večera v trgovini g. Zagorjana na Kongresnem trgu in na večer koncerta pri blagajnici. Tekst po 10 kr. istotam.

(Od sv. Gregorja) se nam poroča, da je občina nabrala 447 mrvnikov hroščev. Otroci so jih še posebej nabrali 49 mrvnikov in obožni ljudje 67 mrvnikov. Nagrade se je razdelilo 58 gld. Deževje močno ovira delo na polji. Trava lepo kaže, vže več let ni bilo take lepe trave. Tudi žito je lepo! Bog varuj kake nezgode in imeli bomo dobro letino!

(Iz Maribora.) Kot priloga je izšla z zadnjo številko „Slov. Gospodarja“ brošurica profesorja Ziteka „Orehovski Bračko pa Slov. Gosp.“, v kateri našteva pisatelj zagrizenemu nemškutarju vse pregrehe, ki krasijo narodne renegate. Da bi se sedaj vsaj poboljšal! Toda upanja ni veliko, ker ima v radgonskem učitelju in renegatu Hendrichu, vrlega prijatelja, s kojim si skupno mirita vest. — Na mariborski mestni pošti ne vidijo radi slovenskih naslovov na pismih. Pred kratkim je poslal neki mariborski Slovenec svojega hlapca na pošto, da bi mu oddal nakaznico, ki je bila naslovljena uredništvu „Dom in Sveta“. Poštni uradnik postane kakor običajno tudi sedaj nevoljen radi slovenskega naslova, vzame „poštni sprejemni list“ ter zapiše „Zeitschrift Heimat und Welt“, češ, naj Slovenec vidi, kako se delajo naslovi v nemškem jeziku. Toda Slovenec pač menda ne zna ceniti nemške kulture, in tako je tudi mariborski narodnjak velikodušno odbil poučljivi „Poštni prejemni list“! Sploh opazujemo, da nekateri tukajšnji uradniki radi godrnjajo, ako dobijo slov. naslove v roke. Tem gospodom tudi povemo, da so hlapci popolnoma nedolžni glede napisov. Tako se ne bo dolgo delalo. — Na mariborski gimnaziji se začnejo pismeni zrelostni izpiti dne 4. junija, ustni pa že 26. junija. V juniju pričakujejo naučnega ministra, da bo pregledal gimnazijo. — Pri Mariji Snežni ob nemški meji ustanovila se je posojilnica po g. Lapajnetu. Načelnik ji je č. g. župnik Fran Pignar. Dobro tako, ker postojanka je važna! — Štajerski Slovenci onkraj Mure se vedno globlje potaplja v nemško morje. Kaj je temu krivo? Delavnih, neustrašljivih buditeljev nam manjka ob meji. Resnega dela se nikdo noče poprijeti in zato bodo ti Slovenci morali deliti s Prekmurci menda jednako usodo!

(Goriške novice.) Poroča se nam: Msgr. Sterk, novoimenovani škof za Krk, bode posvečen 24. junija v goriški stolnici. — Pod Morskim pri Kanalu zadremal je voznik iz sv. Lucije na vozu in padel pod voz. Kolo mu je nogo močno poškodovalo. — V Morskem padel je Jožef Tomažič, sin podžupana skozi neko okno, si zlomil jedno nogo in jedno roko v dveh mestih. Zdravi se v goriški bolnišnici. — Pri Majdi nad Kanalom padel je neki tamošnji gospodar raz murvo in se tako pobil, da so ga morali prevideti. — Volitev župana v Gorici so odložili. Dr. Venutija vlada baje ne mara potrditi. Za drugo osebo se doslej še niso zedinili.

(Poštni urad na Žagi pri Bovecu.) Dne 11. junija 1894 odpre se na Žagi pri Bovecu na Goriškem, okraj Tolmin, nov poštni urad, ki se bode pečal s pisemsko in vožno pošto ter ob enem služboval kot nabiralnica poštno hranilničnega urada. Zvezo bode imel po poštah vozov, vozečih med Gorico in Bovecem oziroma Trbižem.

(Mestni svet tržaški) je imel dne 2. t. m. javno sejo, kakor se nam poroča iz Trsta. Po odobrenem zapisniku prečitale sta se dve spomenici, jedna s 350, druga pa 150 podpisov, v katerih se prosi mestni zastop za posredovanje, da se projektu za sezidanje žične železnice čim prej podeli koncesija. Ker je državni poslanec tržaške trgovinske zbornice vitez Stalitz v svojem govoru dne 21. maja v drž. zboru izjavil, da tržaška trgovinska zbornica ni še nikoli prosila za izdelovanje železnice Divača-Bazdrto Loka je svetovalec Combi opazil, da je takšno peticijo storila tudi trgovinska zbornica vzajemno z mestnim svetom vže meseca junija 1890 v svoji spomenici na Njegovo Velikanstvo, na ministra predsednika, ter finančnega in trgovinskega ministra. Svetovalec Combi je izjavil, da je to opomnil le za to, ker trgovinska zbornica ni stvarno popravila trditve svojega poslanca, na kar se je ta izjava sprejela v zapisnik. Svetovalec Spadoni (znan iz afere župnika rojanskega) interpeli-

ral je, ali je resnica, da se je namestništvo zagrozilo zapreti šolo „Lega Nationale“ v sv. Križu pri Trstu, ako v treh dneh ne odpusti onih otrok slovenskih starišev, ki so iz občinske šole (seveda s slovenskim učnim jezikom) prišli v šolo „Lega Nationale“. Predsednik je odgovoril, da je to resnično ter stvar pojasnil tako, da je precej po odprtju te šole na mestni magistrat prišla nota od okrajnega šolskega nadzornika, v kateri se ga opozarja, da šolski zakon ne dovoljuje prestopa iz jedne šole v drugo v teku šolskega leta, ako se ne premeni stanovanje učenca, katero bi zahtevalo vstopiti otroku v drugo šolo. Ker je magistrat okrajnemu šolskemu nadzorniku odgovoril, da se ta zakon ne zadeva privatnih šol, zahteval je šolski nadzornik v tem oziru odlok c. kr. namestništva; to pa je odločilo tudi v smislu note okr. šolskega nadzornika zahtevajoč, naj se vsi slovenski otroci, ki so iz občinske šole pristopili v šolo „Lega Nationale“, v treh dneh izločijo iz italijanske šole, kajti omenjeni šolski zakon velja tudi za privatne šole. Vsed tega pojasnila predložil je Spadoni, to stvar izročiti šolski komisiji v proučitev, katera naj potem stavi svoje predloge. Proti temu predlogu sta glasovala, razun okoliščanskih poslancev, tudi konservativca Tomašič in Schellander.

Društva.

(Podružnica sv. Cirila in Metoda za brdski sodiški okraj) uljudno vabi na svoj letni občni zbor, kateri bode v četrtek dne 7. junija 1894 ob 4 popoldne pri Slaparju v Lukovici s tem le vspešnim: 1. Pozdrav. 2. Govor pred. g. prvomestnika družbe sv. Cirila in Metoda T. Župana. 3. Poročilo tajnikovo. 4. Poročilo blagajnikovo. 5. Volitev odbora in delegatov. 6. Posamični nasveti. 7. Prosta zabava. Petje.

(Družba sv. Cirila in Metoda) je od 20. aprila do 25. maja prejela te-le darove. Rajni gospod Josip Kržič v Borovnici jej je volil v svoji oporoki 100 gld., r. Marija Tola, najemnica v Ljutomeru, pa 5 gld. po g. notarju Antonu Slambergarju, sl. Blaznikova tiskarna je darovala 30 iztisov knjižice „Spomin pridnim učencem“. — Nad 100 gld. so v tej dobi družbi poslale podružnice: Moška podružnica v Sežani 169 gld. 75 kr., mej tem je 100 gld. pokroviteljine; moška in ženska v Kranju čisti dohodek veselice prirejene 3. maja t. l. na korist naši družbi v znesku 130 gld. in podružnica v Šiški 120 gld., mej to vsoto je 50 gld. kot prvi obrok podružnične pokroviteljine. Pokrovitelji sta postale: sl. posojilnica v Radovljici in ženska podružnica v Prvačini, vsaka z doneskom 100 gld. Dalje so družbi darovali: Slavno „Slovensko planinsko društvo v Ljubljani“ 50 gld. 20 kr. kot polovico čistega dohodka dne 13. maja prirejenega koncerta povodom izleta „Primorskega planinskega društva iz Sušaka“, mej to vsoto je všteto tudi darilo g. V. Globočnika, notarja v Kranju, v znesku 5 gld., sl. hranilnica in posojilnica pri Devici Mariji na Jezeru v Prevaljah 50 gld., sl. „Notranjska posojilnica“ v Postojni 10 gld., gospa Franjica Brinšek v Trnovem zbirko 10 kron 60 vin. in sicer so darovali: gg. A. Endlicher. V. Repinec, Josip Platner po 2 kroni, gospodi Cebin, J. Dekleva, H. Skrlj, J. Zore po eno krono, g. Požar 60 vin., č. g. Franc Košir, kapelan v Smledniku 5 gld. 30 kr. nabrano v priliki umeščenja novega župana g. Antona Burgarja v Hrašah, g. Ivan Resman v Velenji 10 kron, ki so jih zložili zbrani očetje župani saleške doline pri Vodétu v Velenji s slovom: „V veselji spominjajte se svojih sester in bratov!“, g. Micika Glaser v Celji zbirko 10 kron, ko so jih darovali kot prve krone rodoljubni posestniki pri Devici Mariji v Pušcavi na Pohorju in sicer: J. Korman st. 2 kroni, J. Korman ml. 1 krono, P. Korman st., P. Korman ml., in J. Bresonelj po 1 krono, J. Glaser in Micika Glaser po 2 kroni, g. Fr. Jankovič, vseučiliščnik, 10 kron, nabranih v malem krogu slovenskih velikošolcev o priliki promocije g. dr. Ant. Mihaliča, sl. posojilnica v Pišecih 10 kron, g. J. Kranjec v st. Ilju pri Velenju 6 kron kot dar vesele družbe, č. g. Fran Lekše, kapelan na Črni Gori, 6 kron kot dar vesele družbe izpod Marijsberga in g. Ivan Končan v Sevnici 2 kroni 50 vin. kot dar za binkoštno praznike od vesele družbe na Radni. — Za slovensko šolo v Velikovecu je daroval gospod Slavoljub Korotanski v Celji 20 kron. Tudi tamošnja novoustanovljena podružnica, najmlajša mej mnogoštevilnimi sestrami, je nabrala pri prvem živahnem zborovanju izdatno vsoto. Živela! — Izjavljajoč iskreno zahvalo delavnim podružnicam, sl. „Slovenskemu planinskemu društvu“ in vsem požrtvovalnim rodoljubom izrekamo danes nado, da se bo uprav vsled zadnjih dogodkov v Trstu veliko navdušenje občinstva do naše družbe povečalo, požrtvovalnost pa pomnožila. V to pomoz! Bog!

Vodstvo družbe sv. Cirila in Metoda.

Telegrami.

Ogerske zadeve.

Dunaj, 4. junija. Cesar je včeraj ob polu deveti uri zvečer odpotoval v Budimpešto.

Budimpešta, 4. junija. V večernem posvetovanju liberalne stranke je ministerski predsednik Wekerle naznanil, da je vlada dala ostavko, ker ni krona odobrila imenovanja novih članov gospodske zbornice. Stranka se je potem izrekla, da se trdno drži cerkveno-političnega programa, da obžaluje odstop vlade, da jej pa izreka zaupanje zaradi njene neomajljive odločnosti ter pozivlje ministerskega predsednika in ministre, da še nadalje obdrže vodstvo stranke, ter jim izreka zaupanje.

Budimpešta, 4. junija. Cesar je zjutraj semkaj prišel. Na kolodvoru ga je čakalo več poslancev narodne stranke in poslancev brez politične barve in so cesarja živo pozdravljali. Pred kolodvorom zbrana množica je naudušeno cesarju klicala: „Eljen!“ Cesar je takoj po prihodu vsprejel grofa Khuena Hedervaryja.

Budimpešta, 4. junija. Pred zbornico poslancev zbralo se je mnogo ljudij, galerije so prenapolnjene. Wekerleja in Szilagyja so pozdravili z eljenklici. Wekerle je izjavil, da je ministerstvo bilo prisiljeno dati ostavko, ko krona njega predlogov ni v vsem obsegu vsprejela. Cesar je ostavko vsprejel, ali nikakor še ni končno odločil. Zato se govorniku ne zdi umestno razpravljati povodov ostavki, dokler stvar formalno ni rešena. On predlaga, da se zborovanje odloži za nekaj dni. Prihodnje dni bode že pojasnil povode ostavki. Wekerle je nadalje izjavil da se grofu Khuenu Hedervaryju nikakor še ni formalno naročilo, da naj sestavi novo vlado, naročilo se mu je samo, da se pouči o položaju. Po živahni debati se je vsprejel Wekerlov predlog, da se odloži zborovanje.

Dunaj, 3. junija. Fremdenblattu in Neuer Wiener Tagblattu poroča se iz Budimpešte, da se je Khuen Hedervary izjavil proti obiskovalcem, da je njegov nalog se skoro ponesrečil. Kakor piše neki budimpeštanski list je ban vže brzojavil cesarju, da pri obstoječih odnošajih ne more sestaviti ministerstva.

Dunaj, 3. junija. Gosp. zborn. gospodarski odsek izraža priznanje vladi, da je s trgovsko pogodbo z Rusijo odprla avstrijskim izdelkom izhod in priporoča, da zbornica avstrijskorussko trgovsko pogodbo vsprejme. Valutni odsek priporoča, da se vsprejmejo vladne predloge o vrenjenju valute.

Sredec, 3. junija. V vnanje liste se je iz Belega grada razširila govorica, da so zaprli Stambolova in ministerske tovariše njegove. Ta govorica je popolnoma izmišljena. Nobena hiša prejšnjih ministrov razen hiše bivšega predsednika ni zastražena. Stambolovu stražijo hišo zaradi osebne varnosti. Vhod in izhod hiše bivšega ministerskega predsednika je popolnoma prost. Baš včeraj je Stambolova več oseb obiskalo, mej drugimi več diplomatov. Povsod je trajen mir. Po mestu je vse kakor po navadi, samo da so na nekaterih krajih nastavljene vojaške straže. Gotovo je, da nastopijo v kratkem normalni odnošaji. „Svoboda“ od torka ne izhaja.

Berolin, 3. junija. Trinajst socialističnih shodov je sklenilo nadaljevati bojkoto-

vanje proti sedmim tukajšnjim pivovarnam, dokler ne izpolnijo zahteve delavcev.

Pariz, 3. junija. Zbornica je izvolila Kazimira Periera z 229 glasi svojim predsednikom.

Novi York, 3. junija. Poroča se o veliki železniški nesreči. Nesreča je zadela vlak, s katerim se je vozil predsednik Egeta s 1500 možmi v Santano. Vstajniki so bili potrgali šine. Vlak se je popolnoma razbil. 200 oseb je mrtvih, 120 poškodovanih.

Umrli so:

2. junija. Angela Schwentner, lončarjeva hči, 2 meseca, Gradaške ulice 16, oslabljenje.

3. junija. Doroteja Lenar, gostija, 64 let, Mestni trg 5, plučni edem.

V bolnišnici:

31. maja. Marija Jelenc, gostija, 64 let, plućnica. — Matija Tursič, gostac, 80 let marasmus.

1. junija. Janez Ferlan brivec, 38 let, jetika.

Tuji.

1. junija.

Pri **Stonu**: Ferd. markiz Gozani iz Postojine. — Horsetzky pl. Hornthal, c. in kr. generalmajor; baron Bilek,

Hausner iz Celovca. — Spängler, Fiester, Götzl, Adler z Dunaja. — Flath iz Bregence. — Bellak iz Brna. — Whitehead z Reke. — Žužek iz Poslojine. — Drobinc iz Trsta. — Schmidt iz Spitališča.

Pri **Maliču**: Witt, Škoda z Dunaja. — Tschoper iz Inomosta. — Schulz iz Steyr-a, Fajdiga iz Sodražice. — Kessler iz Celovca. — Wanner, Mayer iz Augsburga. — Raufen iz Aud. Schleimer iz Trsta. — Schmid iz Norimberka. — Morpurgo iz Spletja. — Treffny iz Zadra. — Weber iz Gradca.

Pri **Južnem kolodvoru**: Volk iz Podgrada. — Flis z Vrhnik. — Stropnik iz Opatije. — Röder iz Prage.

Pri **bavarskem dvoru**: Knaflič iz Šmartna. — Gerger iz Gradca. — Valenta iz Razdrtega.

Pri **avstrijskem caru**: Kaerger iz Ljubljane. — Humer iz Celja. — Repinc iz Prema. — Sporer iz Gorice.

Vremensko sporočilo.

Dan	Cas	Stanje	Veter	Vreme	Mokrine na 24 ur v mm
opazovanja	zrakomera v mm	toplomera po Celsiju			
7. u. s jut.	739.2	13.0	brezv.	megla	
2. u. pop.	737.2	21.8	sl. zapad	jasno	0.00
9. u. sved.	737.0	11.0	"	"	
7. u. s jut.	73.3	14.8	sl. vzh.	jasno	0.00
3. u. pop.	735.4	23.8	sl. jzap.	"	dež
9. u. sved.	736.5	18.0	"	oblačno	

Srednja temperatura obeh dni 16.1° in 19.2°, oziroma za 1.3° in 1.7° pod normalom

Katoliška Tiskarna
priporoča raznovrstne
vizitnice
po niski ceni.

Dobro se izplačljivi papir za nalaganje.

6%no
bolgarsko
drža no
hipotekarno
posojilo.

menjarnični
de niški družbi

V zlatu obrestljivo in povračljivo.

Hipotekarno zagotovljeno s prvo hipoteko na železnici **Ružuk-Varna** in **Kaspian-Sofja-Kistendil** in na pristanišča **Burgas** in **Varno**.

Se more podražiti, ker te obligacije stojé še kakih **8 odstotkov** pod zlatim pari-kurzom in je torej pričakovati da se jim poviša kurz, posebno ker veliko dohodkov donasajo.

Popolno davka in pristojbin je prosto za sedaj in za vso prihodnost.

Donaša po sedanjem kurzu okolu 6%, odstotka.

Po dnevnem kurzu dobi se pri 58 40—19

„Mercur“, Dunaj, I. Wollzeile 10.

Razglas.

Ker se počne žetev, **c. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradcu** vse p. n. gospode kmetovalce vljudno opozoruje, da zavaruje ona zraven **hiš in vsakterega pohištva, strojev, živine** itd. tudi

pridelke na njivah in senožetih zoper požar

po mogočno ugodnih pogodbah.

Dotična vprašanja se vljudno vselej razjasnijo v zavarovalničnih pisarnah (**Gradec, Sackstrasse št. 20**), pri zastopništvu v **Ljubljani** (pisarna v društveni hiši na **Marija Terezije cesti št. 2** pritlično tik veže), kakor tudi pri vsakem okrajnem zastopniku, kjer se tudi zavarovalne ponudbe sprejemajo.

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica zoper požar v Gradcu.

(Ponatis se ne plača.)

305 1—1

Dunajska borza.

Dne 4. junija.

Papirna renta 5%, 16% davka	98 gld. 35 kr.
Srebrna renta 5%, 16% davka	98 „ 25 „
Zlata renta 4%, davka prosta	120 „ 70 „
4% avstrijska kronina renta, 200 kron	97 „ 95 „
Akoije avstro-ogrske banke, 600 gld.	994 „ — „
Kreditne akoije, 160 gld.	350 „ — „
London, 10 funtov strl.	125 „ 05 „
Napoleonador (20 fr.)	9 „ 96 1/2 „
Cesarski cekini	5 „ 90 „
Nemških mark 100	61 „ 27 1/2 „

Dne 2. junija.

Ogerska zlata renta 4%	120 gld. 35 kr.
Ogerska kronina renta 4%, 200 kron	94 „ 90 „
4% državne srečke l. 1854., 250 gld.	146 „ 75 „
5% državne srečke l. 1860., 100 gld.	158 „ — „
Državne srečke l. 1864., 100 gld.	— „ — „
Zastavna pisma avstr. oar. zem. kred. banke 4%	98 „ 50 „
4% kranjsko deželno posojilo	— „ — „
Kreditne srečke, 100 gld.	196 „ 50 „
St. Genois srečke, 40 gld.	70 „ — „

4% srečke dunajske parobrodne družbe	142 gld. — kr.
Avstr. rudečega križa srečke, 10 gld.	18 „ 40 „
Rudolfove srečke, 10 gld.	22 „ 25 „
Salmove srečke, 40 gld.	74 „ — „
Waldsteinove srečke, 30 gld.	50 „ — „
Ljubljanske srečke	25 „ — „
Akoije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	151 „ — „
Akoije Ferdinandove sev. želez, 1000 gl. st. v.	3075 „ — „
Akoije južne železnice, 200 gld. sr.	105 „ 50 „
Papirnih rubeljev 100	134 „ 25 „

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanje za zgube pri žrebanjih, pri izrebanju najmanjšega dobitka.
Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
Wollzeile št. 10 Dunaj, Mariahilferstrasse 74 B.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh špekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti
naloženih glavnice.